

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 9C/239/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415204729
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Poláková
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1415204729.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave samosudkyňou JUDr. Taťánou Polákovou v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Olejkárska 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, zastúpený JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom so sídlom Námestie Martina Benku 9-C1, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, XXX XX G., štátny občan SR, o zaplatenie 70,70 € s prísl., takto

rozhodol:

Súd **z r u š u j e** platobný rozkaz vydaný dňa 09.10.2015 Okresným súdom Bratislava IV pod č. k. 9C/239/2015-13.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi 70,70 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania pozostávajúcu z náhrady súdneho poplatku za žalobu vo výške 16,50 eur a z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 29,99 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Vladimíra Kána, advokáta so sídlom Námestie Martina Benku 9-C1, Bratislava, vedený I. N. N., M. N., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, IBAN: N. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, N.: A., I. XXXXXXXX.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu 70,70 eura, nakoľko žalovaný sa v dopravnom prostriedku žalobcu na výzvu revízora nepreukázal platným cestovným lístkom.

Súd vydal vo veci platobný rozkaz č. k. 9C/239/2015-13, ktorý sa však žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk, preto ho súd v zmysle ustanovenia § 173 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) v plnom rozsahu zrušil.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Súd na prejednanie veci samej nenariadil pojednávanie s poukazom na § 115a ods. 2 O.s.p., nakoľko posudzovaná vec predstavuje v zmysle § 200ea ods. 1 O.s.p. drobný spor, a preto súd v súlade s § 156 ods. 3 O.s.p. oznámil na úradnej tabuli tunajšieho súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na deň 05.04.2016.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 15.12.2014, z ktorého zistil, že žalovaný sa v uvedený deň v električke na linke č. 5 na výzvu revízora nepreukázal platným cestovným lístkom (cestoval bez cestovného lístka) a odmietol zaplatiť cestovné a úhradu za cestovanie bez platného cestovného lístka.

Podľa § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 2 ods. 1 zákona číslo 513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, dráhami sú koľajové dráhy, trolejbusové dráhy a lanové dráhy.

Podľa § 2 ods. 1 zákona číslo 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov, dopravou na dráhe sa rozumie železničná doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava (ďalej len „mestská doprava“), doprava na špeciálnych dráhach a doprava na lanových dráhach.

Podľa § 6 ods. 1 cit. zákona dopravcom na účely tohto zákona je dráhový podnik, ktorý vo verejnej doprave uzatvára s cestujúcim zmluvu o preprave osôb a v nákladnej doprave uzatvára s odosielateľom zmluvu o preprave nákladu.

Podľa § 8 ods. 5 cit. zákona cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zástavky do cieľovej stanice alebo zástavky podľa tarify cestovného alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zástavke. Tým nezanikne nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zástavky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

Podľa § 8 ods. 6 cit. zákona prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

Podľa Tarify a Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave účinnej v rozhodnom období základné cestovné predstavovalo sumu 0,70 eura a úhrada za cestovanie bez platného cestovného lístka predstavovala sumu 70,- eur.

Keďže vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný cestoval v dopravnom prostriedku žalobcu, pričom na výzvu revízora sa nepreukázal platným cestovným lístkom, vznikla mu v zmysle citovaných ustanovení zákona, Tarify a Prepravného poriadku povinnosť zaplatiť cestovné 0,70 eura a úhradu 70,- eur. Žalovaný túto sumu do dnešného dňa neuhradil, preto mu súd uložil povinnosť zaplatiť ju žalobcovi.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 ods. 2 O.s.p. tak, že žalovanému ako neúspešnému účastníkovi konania uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania pozostávajúcu z náhrady súdneho poplatku za žalobu vo výške 16,50 eura a z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 29,99 eura na účet právneho zástupcu žalobcu s poukazom na § 149 ods. 1 O.s.p..

Čo sa týka samotnej výšky trov právneho zastúpenia, žalobca žiadal priznať túto náhradu za 3 úkony právnej služby po 16,60 eura + 20% DPH (1. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. pokus o zmier, ďalšia porada s klientom, 3. podanie žaloby) a 3x režijný paušál po 8,39 eura + 20% DPH, spolu 89,96 eura.

V prvom rade treba uviesť, že úkon právnej služby - pokus o zmier nemožno považovať za úkon, ktorý by bol vykonaný v konaní pred súdom (po podaní žaloby) a ani v priamej a bezprostrednej súvislosti s ním, keďže takýto úkon nie je podmienkou na uplatnenie práva na súde. Preto trovy právneho zastúpenia spojené s takýmto úkonom súd nepovažoval za trovy účelne vynaložené na uplatňovanie práva žalobcu v predmetnej veci podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a tak náhradu trov právneho zastúpenia za tento úkon právnej služby žalobcovi nepriznal. Pre úplnosť treba dodať, že aj keby súd tento úkon posudzoval ako úkon právnej služby - ďalšia porada s klientom (ako bol v žalobe tiež označený), rovnako by za neho náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal, keďže jeho vykonanie v predmetnej veci by vzhľadom na

charakter posudzovanej veci (bližšie rozvedený nižšie) bolo neúčelné, nehospodárne a nadbytočné, navyše jeho vykonanie nebolo v konaní žiadnym spôsobom preukázané.

V nadväznosti na uvedené potom, ak by aj neboli splnené predpoklady pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., bolo možné priznať žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia len za dva úkony právnej služby po 16,60 eura + 20% DPH (1. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. podanie žaloby) + 2x režijný paušál po 8,39 eura + 20% DPH (§ 9, § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.).

Súd však dospel k záveru, že je na mieste v súlade s ustanovením § 150 ods. 2 O.s.p. pristúpiť k zníženiu náhrady trov právneho zastúpenia, a to z dôvodu, že v posudzovanej veci ide o drobný spor a trovy konania považoval súd za neprímerané voči uplatnenej pohľadávke. Celkové trovy konania presahujú výšku uplatnenej pohľadávky. Nemožno pritom odhliadnuť od skutočnosti, že v danej veci sa jedná o tzv. formulárovú žalobu, teda o žalobu, ktorá sa od iných žalôb toho istého žalobcu v totožných veciach líši v zásade iba identifikačnými údajmi žalovaného a dopravného prostriedku, v ktorom žalovaný cestoval. Skutkový základ žaloby (s výnimkou dátumu cestovania v dopravnom prostriedku), vrátane právnej argumentácie, ich štylizácia a formálne vyjadrenie sú však prakticky totožné. Za takýchto okolností možno konštatovať, že spísanie takejto formulárovej žaloby predstavuje skôr administratívny úkon, ako vykonanie úkonu právnej služby. Priznanie náhrady trov právneho zastúpenia v plnej výške by nezodpovedalo ani povahe a dĺžke konania, a ani náročnosti a rozsahu poskytovaných právnych služieb, keďže v prejednávanej veci išlo o jednoduchú vec, ktorá z hľadiska vynaloženého úsilia, odbornosti a času právneho zástupcu, nemohla klásť na neho žiadne väčšie nároky.

Možno teda uzavrieť, že trovy konania v posudzovanej veci považoval súd vo vzťahu k uplatnenej pohľadávke za neprímerané, pričom za primerané a zodpovedajúce účelu právneho zastúpenia v posudzovanej veci považoval súd priznanie náhrady trov konania za súdny poplatok za žalobu vo výške 16,50 eura a za trovy právneho zastúpenia vo výške zodpovedajúcej jednému úkonu právnej služby (16,60 eura) + režijný paušál (8,39 eura) + 20% DPH (5,- eur). Na podporu správnosti záverov, z ktorých súd vychádzal pri určení primeranej výšky náhrady trov právneho zastúpenia, súd dáva tiež do pozornosti nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 3923/11 zo dňa 29.03.2012, v ktorom ústavný súd dospel k obdobným záverom.

Poučenie:

Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu 70,70 eura, nakoľko žalovaný sa v dopravnom prostriedku žalobcu na výzvu revízora nepreukázal platným cestovným lístkom.

Súd vydal vo veci platobný rozkaz č. k. 9C/239/2015-13, ktorý sa však žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk, preto ho súd v zmysle ustanovenia § 173 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) v plnom rozsahu zrušil.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Súd na prejednanie veci samej nenariadil pojednávanie s poukazom na § 115a ods. 2 O.s.p., nakoľko posudzovaná vec predstavuje v zmysle § 200ea ods. 1 O.s.p. drobný spor, a preto súd v súlade s § 156 ods. 3 O.s.p. oznámil na úradnej tabuli tunajšieho súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na deň 05.04.2016.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 15.12.2014, z ktorého zistil, že žalovaný sa v uvedený deň v električke na linke č. 5 na výzvu revízora nepreukázal platným cestovným lístkom (cestoval bez cestovného lístka) a odmietol zaplatiť cestovné a úhradu za cestovanie bez platného cestovného lístka.

Podľa § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 2 ods. 1 zákona číslo 513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, dráhami sú koľajové dráhy, trolejbusové dráhy a lanové dráhy.

Podľa § 2 ods. 1 zákona číslo 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov, dopravou na dráhe sa rozumie železničná doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava (ďalej len „mestská doprava“), doprava na špeciálnych dráhach a doprava na lanových dráhach.

Podľa § 6 ods. 1 cit. zákona dopravcom na účely tohto zákona je dráhový podnik, ktorý vo verejnej doprave uzatvára s cestujúcim zmluvu o preprave osôb a v nákladnej doprave uzatvára s odosielateľom zmluvu o preprave nákladu.

Podľa § 8 ods. 5 cit. zákona cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zástavky do cieľovej stanice alebo zástavky podľa tarify cestovného alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zástavke. Tým nezanikne nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zástavky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

Podľa § 8 ods. 6 cit. zákona prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

Podľa Tarify a Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave účinnej v rozhodnom období základné cestovné predstavovalo sumu 0,70 eura a úhrada za cestovanie bez platného cestovného lístka predstavovala sumu 70,- eur.

Keďže vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný cestoval v dopravnom prostriedku žalobcu, pričom na výzvu revízora sa nepreukázal platným cestovným lístkom, vznikla mu v zmysle citovaných ustanovení zákona, Tarify a Prepravného poriadku povinnosť zaplatiť cestovné 0,70 eura a úhradu 70,- eur. Žalovaný túto sumu do dnešného dňa neuhradil, preto mu súd uložil povinnosť zaplatiť ju žalobcovi.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 ods. 2 O.s.p. tak, že žalovanému ako neúspešnému účastníkovi konania uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania pozostávajúcu z náhrady súdneho poplatku za žalobu vo výške 16,50 eura a z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 29,99 eura na účet právneho zástupcu žalobcu s poukazom na § 149 ods. 1 O.s.p..

Čo sa týka samotnej výšky trov právneho zastúpenia, žalobca žiadal priznať túto náhradu za 3 úkony právnej služby po 16,60 eura + 20% DPH (1. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. pokus o zmier, ďalšia porada s klientom, 3. podanie žaloby) a 3x režijný paušál po 8,39 eura + 20% DPH, spolu 89,96 eura.

V prvom rade treba uviesť, že úkon právnej služby - pokus o zmier nemožno považovať za úkon, ktorý by bol vykonaný v konaní pred súdom (po podaní žaloby) a ani v priamej a bezprostrednej súvislosti s ním, keďže takýto úkon nie je podmienkou na uplatnenie práva na súde. Preto trovy právneho zastúpenia spojené s takýmto úkonom súd nepovažoval za trovy účelne vynaložené na uplatňovanie práva žalobcu v predmetnej veci podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a tak náhradu trov právneho zastúpenia za tento úkon právnej služby žalobcovi nepriznal. Pre úplnosť treba dodať, že aj keby súd tento úkon posudzoval ako úkon právnej služby - ďalšia porada s klientom (ako bol v žalobe tiež označený), rovnako by za neho náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal, keďže jeho vykonanie v predmetnej veci by vzhľadom na charakter posudzovanej veci (bližšie rozvedený nižšie) bolo neúčelné, nehospodárne a nadbytočné, navyše jeho vykonanie nebolo v konaní žiadnym spôsobom preukázané.

V nadväznosti na uvedené potom, ak by aj neboli splnené predpoklady pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., bolo možné priznať žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia len za dva úkony právnej

služby po 16,60 eura + 20% DPH (1. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. podanie žaloby) + 2x režijný paušál po 8,39 eura + 20% DPH (§ 9, § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.).

Súd však dospel k záveru, že je na mieste v súlade s ustanovením § 150 ods. 2 O.s.p. pristúpiť k zníženiu náhrady trov právneho zastúpenia, a to z dôvodu, že v posudzovanej veci ide o drobný spor a trovy konania považoval súd za neprimerané voči uplatnenej pohľadávke. Celkové trovy konania presahujú výšku uplatnenej pohľadávky. Nemožno pritom odhliadnuť od skutočnosti, že v danej veci sa jedná o tzv. formulárovú žalobu, teda o žalobu, ktorá sa od iných žalôb toho istého žalobcu v totožných veciach líši v zásade iba identifikačnými údajmi žalovaného a dopravného prostriedku, v ktorom žalovaný cestoval. Skutkový základ žaloby (s výnimkou dátumu cestovania v dopravnom prostriedku), vrátane právnej argumentácie, ich štylizácia a formálne vyjadrenie sú však prakticky totožné. Za takýchto okolností možno konštatovať, že spísanie takejto formulárovej žaloby predstavuje skôr administratívny úkon, ako vykonanie úkonu právnej služby. Priznanie náhrady trov právneho zastúpenia v plnej výške by nezodpovedalo ani povahe a dĺžke konania, a ani náročnosti a rozsahu poskytovaných právnych služieb, keďže v prejednávanvej veci išlo o jednoduchú vec, ktorá z hľadiska vynaloženého úsilia, odbornosti a času právneho zástupcu, nemohla klásť na neho žiadne väčšie nároky.

Možno teda uzavrieť, že trovy konania v posudzovanej veci považoval súd vo vzťahu k uplatnenej pohľadávke za neprimerané, pričom za primerané a zodpovedajúce účelu právneho zastúpenia v posudzovanej veci považoval súd priznanie náhrady trov konania za súdny poplatok za žalobu vo výške 16,50 eura a za trovy právneho zastúpenia vo výške zodpovedajúcej jednému úkonu právnej služby (16,60 eura) + režijný paušál (8,39 eura) + 20% DPH (5,- eur). Na podporu správnosti záverov, z ktorých súd vychádzal pri určení primeranej výšky náhrady trov právneho zastúpenia, súd dáva tiež do pozornosti nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 3923/11 zo dňa 29.03.2012, v ktorom ústavný súd dospel k obdobným záverom.